

Průlomová dohoda krajů a bank ohledně evropských dotací

(23. 4. 2009) Světová ekonomická krize začíná ovlivňovat i projekty financované z fondů Evropské unie. Jak na věc pohlíží kraje? A jak banky? Tato témata se dnes při příležitosti Mezinárodního investičního veletrhu specializovaného na investiční příležitosti a rozvoj regionů zemí střední a východní Evropy URBIS INVEST v brněnském veletržním areálu rozhodli prodiskutovat zástupci hejtmanů, ministerstev, finančních institucí a ředitelů řídicích orgánů regionálních operačních programů v rámci kulatého stolu na téma Ohroží finanční a ekonomická krize čerpání evropských dotací v regionech?

„Dnešním dnem začala konstruktivní jednání s představiteli finančních institucí a já mohu říct, že existuje společná ochota hledat způsoby, jak podporovat socioekonomický rozvoj krajů,“ řekl 1. místopředseda Asociace krajů ČR Radko Martínek, hejtman Pardubického kraje.

Poprvé se uskutečnilo oficiální a velmi úspěšné jednání mezi bankovním sektorem a řídicími orgány spravujícími evropské fondy. Došlo k dohodě na vytvoření společné pracovní skupiny, která se již v červnu poprvé seje nad tématy:

- a. Spolupráce na posuzování bonity žadatelů (o dotaci, následně o úvěr)
- b. Vytvoření vzoru a doporučených postupů, jak získat bankovní úvěr pro projekt (edukace trhu)
- c. Jak řešit kurzové riziko ležící na bedrech krajů a regionálních rad

Účastníci jednání projednali otázky spojené s přístupem příjemců dotací k bankovním úvěrům. Většina nositelů projektů řeší právě prostřednictvím úvěrů dostatek zdrojů pro tzv. předfinancování a následné financování projektů dotovaných z fondů Evropské unie. „Je potřeba přeprogramovat a podřídit situaci i parametry kohezní politiky,“ zdůraznil Petr Zahradník, vedoucí kanceláře pro Evropskou unii České spořitelny a člen Národní ekonomické rady vlády a pokračoval: „Je nutné vytvořit jistou symbiózu mezi dotačními a úvěrovými pravidly, resp. penězi, a tyto peníze podřídit socioekonomickým efektům a jejich udržitelnosti. Symbióza má nejen podobu shody na sledovaných kritériích, ale má i komunikační cíl.“ Potřeba dlouhodobější spolupráce a komunikace vyústila ve vytvoření společné pracovní skupiny. Své zástupce do ní vyšlou jak banky, tak kraje prostřednictvím regionálních rad regionů soudržnosti.

Velice naléhavou se ukázala potřeba edukace trhu. Role finančního managementu občas „spadne“ na neproškolené zaměstnance a výsledkem jsou špatně vypsání tendry, bankami neakceptovatelné nároky municipalit, nekvalifikovaný kompromis rozcházejícím se požadavkům uvnitř firmy apod.

Během diskuze otevřeli účastníci i téma kurzového rizika, což je specifický problém České republiky. Pokles jediné koruny vůči euru znamená ztrátu více než šesti miliard korun pro všech sedm regionálních operačních programů. Špatnou predikci kurzu koruny by musely zaplatit kraje. Příjemci dotací dostávají prostředky v korunách dle smluv sjednaných často několik let před samotným čerpáním. Regionální operační programy však mají s Evropskou komisí vyjednaný finanční alokace v eurech a hrozí jim tak riziko z nedostatku krytí již sjednaných smluv.

Problém bankovních úvěrů se netýká pouze České republiky. José Barroso, předseda Evropské komise, nedávno prohlásil na svém brífinku: „Je na čase přerušit cyklus nedůvěry k úvěrování.“

Přehled účastníků jednání:

Asociace krajů ČR:

Mgr. Radko Martínek, hejtman Pardubického kraje a 1. místopředseda AK ČR

Ing. Jaroslav Palas, hejtman Moravskoslezského kraje
MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Vysočiny
Ing. Klára Dostálová, Centrum evropského projektování, Hradec Králové

finanční instituce:

Ing. Ladislav Macka, předseda představenstva Českomoravské záruční a rozvojové banky
Ing. Daniel Heler, člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny
Ing. Petr Zahradník, vedoucí kanceláře pro Evropskou unii České spořitelny (EU Office), člen Národní ekonomické rady vlády (NERV)
Ing. Milan Hašek, ředitel municipálního bankovníctví České spořitelny
Ing. Bedřich Štogl, ředitel EU centra Československé obchodní banky
Ing. Josef Vaňousek, řízení obchodů SME (malých a středních podnikatelů) Československé obchodní banky
Květoslava Botková, ředitelka Municipálního financování Komerční banky
Ing. Aleš Michl, finanční analytik Raiffeisenbank
Ing. Tomáš Hron, ředitel regionální firemní klientely Jihovýchod UniCredit Bank Czech Republic

Regionální rady regionů soudržnosti:

Ing. David Sventek, MBA, ředitel Úřadu Regionální rady Moravskoslezska
Mgr. Marta Sargánková, ředitelka Úřadu Regionální rady Jihovýchod
Ing. Jana Kašpárková, vedoucí finančního oddělení Úřadu Regionální rady Jihozápad
Mgr. Zdeněk Semorád, ředitel Úřadu Regionální rady Severovýchod
Ing. Petr Vráblík, Ph. D., ředitel Úřadu Regionální rady Severozápad
Ing. Ivan Matulík, ředitel Úřadu Regionální rady Střední Morava
JUDr. Ing. Tomáš Novotný, Ph. D., ředitel Úřadu Regionální rady Střední Čechy

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ing. Stanislav Cysař, ředitel odboru rozpočtu

Ministerstvo financí ČR

Ing. Veronika Ondráčková, zástupkyně ředitele Odboru Národní fond - Platebního a certifikačního orgánu

Operační program Životní prostředí

Petr Štěpánek

Svaz podnikatelů ve stavebnictví

Ing. Václav Matyáš, prezident